

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 juillet 2006

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code des impôts sur
les revenus 1992**

(déposée par Mmes Greet van Gool,
Anne-Marie Baeke, Magda De Meyer et
Annelies Storms et MM Koen T'Sijen et
Dirk Van der Maelen)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 juli 2006

WETSVOORSTEL

**houdende wijziging van het Wetboek
van de inkomstenbelastingen 1992**

(ingediend door de dames Greet van Gool,
Anne-Marie Baeke, Magda De Meyer en
Annelies Storms en de heren Koen T'Sijen en
Dirk Van der Maelen)

RÉSUMÉ

*Les (pré-)pensionnés, chômeurs et invalides qui
reçoivent des rentes alimentaires de leurs enfants per-
dent automatiquement le bénéfice de l'exonération fis-
cale sur leur pension ou revenu de remplacement.
Cette proposition de loi vise à maintenir l'exonération
fiscale dans certaines limites.*

SAMENVATTING

*(Brug)gepensioneerden, werklozen en invaliden die
onderhoudsuitkeringen ontvangen van hun kinderen,
verliezen automatisch de belastingvrijstelling op hun
pensioen of vervangingsinkomsten. Dit wetsvoorstel
strekt ertoe de belastingvrijstelling binnen bepaalde
grenzen te behouden.*

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA : Questions et Réponses écrites

CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)

CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)

CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)

PLEN : Séance plénière

COM : Réunion de commission

MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)

CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)

CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)

PLEN : Plenum

COM : Commissievergadering

MOT : Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Si un contribuable paie des rentes alimentaires à ses parents, il peut les déduire à concurrence de 80% (article 104, 1°, CIR 1992). Ces rentes sont imposables à concurrence de 80% dans le chef de leurs bénéficiaires (article 90, 3°, CIR 1992). Dans la pratique, cela a toutefois pour conséquence que l'exonération fiscale prévue à l'article 154, CIR 1992, ne s'applique plus dès que l'on reçoit des rentes alimentaires.

L'article 154, CIR 1992, est libellé comme suit:

«Aucun impôt n'est dû lorsque l'ensemble des revenus nets se compose exclusivement:

1° de pensions ou de revenus de remplacement et que le montant total de ces revenus n'excède pas le montant maximum de l'allocation légale de chômage, non compris le complément d'ancienneté octroyé aux chômeurs âgés;

2° de prépensions ancien régime et que le montant de ces revenus n'excède pas le montant maximum de la prépension visée dans la convention collective de travail n° 17 du 19 décembre 1974;

3° d'allocations de chômage et que le montant de ces allocations n'excède pas le montant maximum de l'allocation légale de chômage, le cas échéant en ce compris le complément d'ancienneté octroyé aux chômeurs âgés, lorsque le contribuable a atteint l'âge de 50 ans au plus tard le 1er janvier de l'exercice d'imposition;

4° d'indemnités légales d'assurance en cas de maladie ou d'invalidité et que le montant de ces revenus n'excède pas les dix neuvièmes du montant maximum de l'allocation légale de chômage, en ce non compris le complément d'ancienneté octroyé aux chômeurs âgés.

Lorsqu'une imposition commune est établie, l'ensemble des revenus nets des deux conjoints est pris en considération pour l'application de l'alinéa 1er.».

Ainsi, dès qu'un parent reçoit une pension alimentaire de ses enfants, les revenus ne se composent plus exclusivement des revenus visés à l'article 154 et l'exonération fiscale ne s'applique plus.

Ce système peut engendrer des situations aberrantes. Prenons par exemple le cas d'un fils qui a payé en 2004 une pension alimentaire de 3 000 euros au profit de sa mère placée en maison de repos. Il a pu déduire 2 400 euros (80%) de cette somme. Il réalise donc une

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Indien een belastingplichtige onderhoudsuitkeringen betaalt aan zijn ouders, zijn deze voor 80% aftrekbaar (artikel 104, 1° WIB 1992). Bij degene die de uitkeringen ontvangt zijn deze voor 80% belastbaar (artikel 90, 3° WIB 1992). Dit heeft in de praktijk echter tot gevolg dat de belastingvrijstelling van artikel 154 WIB 1992 niet meer van toepassing is van zodra onderhoudsuitkeringen worden ontvangen.

Artikel 154 WIB 1992 luidt als volgt:

«Geen belasting is verschuldigd wanneer het totale netto-inkomen uitsluitend bestaat uit:

1° pensioenen of vervangingsinkomsten en het totale bedrag van die inkomsten niet hoger is dan het maximumbedrag van de wettelijke werkloosheidsuitkering, de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen niet inbegrepen;

2° brugpensioenen oud stelsel en het bedrag van die inkomsten niet hoger is dan het maximumbedrag van het bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 bedoelde brugpensioen;

3° werkloosheidsuitkeringen en het bedrag van die uitkeringen niet hoger is dan het maximumbedrag van de wettelijke werkloosheidsuitkering, in voorkomend geval met inbegrip van de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen, indien de belastingplichtige op 1 januari van het aanslagjaar de leeftijd van 50 jaar heeft bereikt;

4° wettelijke ziekte- en invaliditeitsuitkeringen en het bedrag van die inkomsten niet hoger is dan tien negenden van het maximumbedrag van de wettelijke werkloosheidsuitkering, de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen niet inbegrepen.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, worden de totale netto-inkomens van de beide echtgenoten samengeteld voor de toepassing van het eerste lid.».

Van het moment dat men als ouder dus onderhoudsuitkeringen van zijn kinderen ontvangt, bestaat het inkomen niet meer uitsluitend uit de in artikel 154 vermelde inkomsten en valt de belastingvrijstelling weg.

Dit kan aanleiding geven tot een aantal aberrante situaties. Neem bijv. het geval van een zoon die in 2004 3.000 euro onderhoudsgelden betaalt aan zijn moeder die in een rusthuis woont. Hij mocht hiervan 2.400 euro (80%) aftrekken. Hierdoor betaalt hij voor aanslagjaar

économie d'impôt de 1 200 euros pour l'exercice d'imposition 2005.

Sa mère bénéficie quant à elle d'une pension nette de 9 000 euros par an.

– Si elle ne reçoit pas de pension alimentaire, elle ne doit pas payer d'impôts.

– Si elle reçoit une pension alimentaire de 3 000 euros par an, 80% de cette somme - soit 2 400 euros – constituent un revenu imposable. Ses revenus ne se composent plus exclusivement des revenus visés à l'article 154, l'exonération fiscale ne s'applique plus. Cela signifie que la mère pensionnée est soudain redevable d'un impôt de 551 euros. N'étant pas en mesure de payer ce montant, la mère placée en maison de repos devra faire appel à son fils.

Le tableau suivant reprend l'impôt dû par les personnes bénéficiant d'une pension dont le montant est compris entre 7 000 euros et 12 206,35 euros, en prenant chaque fois en considération une pension alimentaire de 3 000 euros par an.

2005 1.200 euro minder belastingen.

De moeder op haar beurt geniet een netto-pensioen van 9.000 euro op jaarbasis.

– Indien zij geen onderhoudsuitkering zou ontvangen, dan is zij geen belasting verschuldigd.

– Indien zij een onderhoudsuitkering van 3.000 euro op jaarbasis ontvangt, dan is 80% hiervan of 2.400 euro een belastbaar inkomen. Haar inkomen bestaat niet meer uitsluitend uit de in artikel 154 vermelde inkomsten en de belastingvrijstelling valt aldus weg. Dit betekent dat de gepensioneerde moeder plots 551 euro belastingen betaalt. De ouder in het rusthuis kan deze belastingen niet zelf voldoen en zal hiervoor een beroep doen op haar zoon.

Onderstaande tabel geeft de verschuldigde belasting weer voor pensioenen tussen 7.000 euro en 12.206,35 euro en dit telkens bij een onderhoudsgeld van 3.000 euro op jaarbasis.

Pension exprimée sur base annuelle	Pension alimentaire exprimée sur base annuelle	Impôt dû
7 000 euros	3 000 euros	289 euros
8 000 euros	3 000 euros	348 euros
9 000 euros	3 000 euros	551 euros
10 000 euros	3 000 euros	950 euros
11 000 euros	3 000 euros	1.352 euros
12 206,35 euros	3 000 euros	1.842 euros

Pensioen op jaarbasis	Onderhoudsgeld op jaarbasis	Verschuldigde belasting
7.000 euro	3.000 euro	289 euro
8.000 euro	3.000 euro	348 euro
9.000 euro	3.000 euro	551 euro
10.000 euro	3.000 euro	950 euro
11.000 euro	3.000 euro	1.352 euro
12.206,35 euro	3.000 euro	1.842 euro

Combien de personnes sont concernées en l'occurrence? On dénombre 1 049 000 salariés pensionnés, sur un total de 1 600 000, dont le revenu est *inférieur* à 875 euros par mois (10 500 euros/an). Parmi les indépendants pensionnés, seuls 394 personnes sur un total de 495 000 disposent d'un revenu *supérieur* à 875 euros par mois. En d'autres termes, le régime actuel peut théoriquement désavantager plus de 65% des travailleurs salariés et près de la totalité des indépendants.

La présente proposition de loi vise à faire en sorte que la perception d'aliments versés par un descendant ne constitue plus un obstacle à l'application de l'exonération d'impôts prévue à l'article 154 du CIR 1992. En revanche, les montants maximums de l'ensemble des revenus nets, pris en compte pour bénéficier de l'exonération d'impôts, sont maintenus.

Si l'on applique la modification que nous proposons d'apporter à l'exemple précité, les résultats se présentent comme suit (exercice d'imposition 2005):

Over hoeveel mensen gaat het hier? Er zijn 1.049.000 gepensioneerde werknemers op een totaal van 1.600.000 van wie het inkomen *lager* is dan 875 euro per maand (10.500 eur/jaar). Bij de gepensioneerde zelfstandigen zijn er maar 394 gepensioneerden op een totaal van 495.000 die een inkomen hebben dat *hoger* is dan 875 euro per maand. M.a.w. de huidige regeling is in theorie mogelijk nadelig voordelig voor meer dan 65% van de werknemers en bijna 100% van de zelfstandigen.

Met dit wetvoorstel staat het ontvangen van een onderhoudsuitkering van een descendent de toepassing van de belastingvrijstelling van artikel 154 WIB 1992 niet meer in de weg. De maximumbedragen van het totale netto-inkomen, die gelden om belastingvrijstelling te genieten, blijven wel behouden.

Het wetsvoorstel toegepast op ons voorbeeld geeft het volgende (AJ 2005):

Pension exprimée sur base annuelle	Pension alimentaire exprimée sur base annuelle	Impôt dû
7 000 euros	3 000 euros	0 euro
8 000 euros	3 000 euros	0 euro
9 206,35 euros	3 000 euros	0 euro
10 000 euros	3 000 euros	950 euros
11 000 euros	3 000 euros	1 352 euros
12 206,35 euros	3 000 euros	1 842 euros

Pensioen op jaarbasis	Onderhoudsgeld op jaarbasis	Verschuldigde belasting
7.000 euro	3.000 euro	0 euro
8.000 euro	3.000 euro	0 euro
9.206,35 euro	3.000 euro	0 euro
10.000 euro	3.000 euro	950 euro
11.000 euro	3.000 euro	1.352 euro
12.206,35 euro	3.000 euro	1.842 euro

Greet VAN GOOL (sp.a-spirit)
 Anne-Marie BAEKE (sp.a-spirit)
 Magda DE MEYER (sp.a-spirit)
 Annelies STORMS (sp.a-spirit)
 Koen T'SIJEN (sp.a-spirit)
 Dirk VAN DER MAELEN (sp.a-spirit)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 154 du Code des impôts sur les revenus 1992 est complété par un alinéa 3, libellé comme suit:

«Par dérogation à l'alinéa 1er, aucun impôt n'est dû lorsque l'ensemble des revenus nets comprend, outre les revenus visés à l'alinéa 1er, 1° à 4°, les revenus visés à l'article 90, 3°, à condition que l'ensemble des revenus nets n'excède pas les montants maximums prévus respectivement à l'alinéa 1er, 1° à 4°.».

21 décembre 2005

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 154 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt aangevuld met een derde lid dat luidt als volgt:

«In afwijking van het eerste lid is er geen belasting verschuldigd wanneer het totale netto-inkomen, naast de in het eerste lid, 1° tot 4° bedoelde inkomsten, de in artikel 90, 3° vermelde inkomsten bevat, op voorwaarde dat het totale netto-inkomen niet hoger is dan de respectievelijk in het eerste lid, 1° tot 4° vermelde maximumbedragen.».

21 december 2005

Greet VAN GOOL (sp.a-spirit)
Anne-Marie BAEKE (sp.a-spirit)
Magda DE MEYER (sp.a-spirit)
Annelies STORMS (sp.a-spirit)
Koen T'SIJEN (sp.a-spirit)
Dirk VAN DER MAELEN (sp.a-spirit)

ANNEXE

BIJLAGE

TEXTE DE BASE

10 avril 1992

CODE DES IMPÔTS SUR LES REVENUS 1992

Art. 154

Aucun impôt n'est dû lorsque l'ensemble des revenus nets se compose exclusivement:

1° de pensions ou de revenus de remplacement et que le montant total de ces revenus n'excède pas le montant maximum de l'allocation légale de chômage, non compris le complément d'ancienneté octroyé aux chômeurs âgés;

2° de prépensions ancien régime et que le montant de ces revenus n'excède pas le montant maximum de la prépension visée dans la convention collective de travail n° 17 du 19 décembre 1974;

3° d'allocations de chômage et que le montant de ces allocations n'excède pas le montant maximum de l'allocation légale de chômage, le cas échéant en ce compris le complément d'ancienneté octroyé aux chômeurs âgés, lorsque le contribuable a atteint l'âge de 50 ans au plus tard le 1er janvier de l'exercice d'imposition;

4° d'indemnités légales d'assurance en cas de maladie ou d'invalidité et que le montant de ces revenus n'excède pas les dix neuvièmes du montant maximum de l'allocation légale de chômage, en ce non compris le complément d'ancienneté octroyé aux chômeurs âgés.

Lorsqu'une imposition commune est établie, l'ensemble des revenus nets des deux conjoints est pris en considération pour l'application de l'alinéa 1er.

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

10 avril 1992

CODE DES IMPÔTS SUR LES REVENUS 1992

Art. 154

Aucun impôt n'est dû lorsque l'ensemble des revenus nets se compose exclusivement:

1° de pensions ou de revenus de remplacement et que le montant total de ces revenus n'excède pas le montant maximum de l'allocation légale de chômage, non compris le complément d'ancienneté octroyé aux chômeurs âgés;

2° de prépensions ancien régime et que le montant de ces revenus n'excède pas le montant maximum de la prépension visée dans la convention collective de travail n° 17 du 19 décembre 1974;

3° d'allocations de chômage et que le montant de ces allocations n'excède pas le montant maximum de l'allocation légale de chômage, le cas échéant en ce compris le complément d'ancienneté octroyé aux chômeurs âgés, lorsque le contribuable a atteint l'âge de 50 ans au plus tard le 1er janvier de l'exercice d'imposition;

4° d'indemnités légales d'assurance en cas de maladie ou d'invalidité et que le montant de ces revenus n'excède pas les dix neuvièmes du montant maximum de l'allocation légale de chômage, en ce non compris le complément d'ancienneté octroyé aux chômeurs âgés.

Lorsqu'une imposition commune est établie, l'ensemble des revenus nets des deux conjoints est pris en considération pour l'application de l'alinéa 1er.

Par dérogation à l'alinéa 1er, aucun impôt n'est dû lorsque l'ensemble des revenus nets comprend, outre les revenus visés à l'alinéa 1er, 1° à 4°, les revenus visés à l'article 90, 3°, à condition que l'ensemble des revenus nets n'excède pas les montants maximums prévus respectivement à l'alinéa 1er, 1° à 4°.¹

¹ Art. 2: ajout.

BASISTEKST

10 april 1992

WETBOEK VAN DE INKOMSTENBELASTINGEN 1992**Art. 154**

Geen belasting is verschuldigd wanneer het totale netto-inkomen uitsluitend bestaat uit:

1° pensioenen of vervangingsinkomsten en het totale bedrag van die inkomsten niet hoger is dan het maximumbedrag van de wettelijke werkloosheidsuitkering, de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen niet inbegrepen;

2° brugpensioenen oud stelsel en het bedrag van die inkomsten niet hoger is dan het maximumbedrag van het bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 bedoelde brugpensioen;

3° werkloosheidsuitkeringen en het bedrag van die uitkeringen niet hoger is dan het maximumbedrag van de wettelijke werkloosheidsuitkering, in voorkomend geval met inbegrip van de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen, indien de belastingplichtige op 1 januari van het aanslagjaar de leeftijd van 50 jaar heeft bereikt;

4° wettelijke ziekte- en invaliditeitsuitkeringen en het bedrag van die inkomsten niet hoger is dan tien negenden van het maximumbedrag van de wettelijke werkloosheidsuitkering, de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen niet inbegrepen.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt geverstigd, worden de totale netto-inkomens van de beide echtgenoten samengeteld voor de toepassing van het eerste lid.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

10 april 1992

WETBOEK VAN DE INKOMSTENBELASTINGEN 1992**Art. 154**

Geen belasting is verschuldigd wanneer het totale netto-inkomen uitsluitend bestaat uit:

1° pensioenen of vervangingsinkomsten en het totale bedrag van die inkomsten niet hoger is dan het maximumbedrag van de wettelijke werkloosheidsuitkering, de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen niet inbegrepen;

2° brugpensioenen oud stelsel en het bedrag van die inkomsten niet hoger is dan het maximumbedrag van het bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 bedoelde brugpensioen;

3° werkloosheidsuitkeringen en het bedrag van die uitkeringen niet hoger is dan het maximumbedrag van de wettelijke werkloosheidsuitkering, in voorkomend geval met inbegrip van de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen, indien de belastingplichtige op 1 januari van het aanslagjaar de leeftijd van 50 jaar heeft bereikt;

4° wettelijke ziekte- en invaliditeitsuitkeringen en het bedrag van die inkomsten niet hoger is dan tien negenden van het maximumbedrag van de wettelijke werkloosheidsuitkering, de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen niet inbegrepen.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt geverstigd, worden de totale netto-inkomens van de beide echtgenoten samengeteld voor de toepassing van het eerste lid.

In afwijking van het eerste lid is er geen belasting verschuldigd wanneer het totale netto-inkomen, naast de in het eerste lid, 1° tot 4° bedoelde inkomsten, de in artikel 90, 3° vermelde inkomsten bevat, op voorwaarde dat het totale netto-inkomen niet hoger is dan de respectievelijk in het eerste lid, 1° tot 4° vermelde maximumbedragen.¹

¹ Art. 2: aanvulling.